

maks 1934. a. rekordsaagist. Toiduteravilja saadi kokku 1936. a. 219 700 tonni, mis on väiksem 1935. a. saagist 6%, kuid ületab 1925.—29. a. saaki 23% ja 1931. a. saaki 10%.

Tatra-, herne-, oa- ja läätsesaak oli rahuldav. Nime- tatud viljade saak andis koguselt 8700 kvintaali e. a. 10 500 kvintaali vastu. Linakiu kogusaak oli 8700 tonni, s. o. pisut madalam eelmise kuue aasta saagist. Ka saak hektaarilt (3,1 kv.) oli kõrgem 10 aasta keskmisest.

Arvestades meie põllumajanduse loomulikke arenemis- võimalusi, s. o. võimaluste kasutamist loomasaaduste-too- dangu tõstmiseks, peab tähendama, et meie põllumajanduse arengu suund püsib õigena. Söödabaasi laiendamine ja suu- rendamine jätkus ka 1936. a. Segavilja kasvupind saavutas möödunud aastal 82 635 ha-ga rekordtaseme. Niisamuti näi- tas kaunviljade kasvupind tõusu, olles 1936. a. 6319 ha 4158 ha vastu 1930. a. Niisamuti võib märkida ka toorsöötade, s. o. kartuli ja juurvilja kasvupinna ja kogutoodangu laienemist. Et kasvutingimused juurviljale ja kartulile olid suve teisel poolel soodsad, kujunes saak rekordiliseks. Ka niiduheina- saak oli 1936. a. koguselt ja kvaliteedilt parem kui eelmisel 4 aastal. Põlluheina kogusaak oli niisamuti suurem kui eel- misel 5 aastal. Saagi suurenemine toimus peamiselt kasvu- pindade tõusu tagajärjel, mis oli 1936. a. 190 087 ha, s. o. suurem kui ühelgi eelmisel aastal. Seevastu võib aga sööda- teravilja-saakides märkida tagasiminekut, sest pikaldase kuivaperioodi tõttu jäi saak ha-lt madalamaks. Nii andis oder 86 800 tonni, mis on väiksem teiste aastate saagist, peale 1933. a. Kaerasaak osutus niisamuti väiksemaks tava- lisest, s. o. 113 800 tonni. Kuigi segavilja kasvupind suure- nes, jäi kogusaak 79 200 tonni väiksemaks 1935. a. saagist.

Toorsöötade, s. o. juurvilja ja kartuli saak näitas tõusu. Kartulisaak oli 1,03 milj. tonni, mis on rekordiline koguselt ja ha-saagilt. Kuigi juurviljade kogusaak 189 000 tonni jääb pisut maha 1934. a. rekordsaagist, oli toorsöötade kogus möödunud aastal suurem kui iialgi varem.

Koresöötade saak oli 1936. a. niisamuti rahuldav. Võrd- lemisi heaks kujunes põllu- ja niiduheinasaak. Põlluheina- saak oli 527 000 tonni ja niiduheinasaak 889 100 tonni. Põhu- saak aga kujunes väiksemaks 1935. a. saagist.

Loomasöötade saaki (välja arvatud kartul) võib hinnata 1936. a. ligikaudu 905 milj. söödaühikule, mis on m. a-sest suurem 13 milj. sü. võrra. Söödateravili vähenes 30 milj. sü. ehk 11%, kuna koresööt suurenes 39 milj. sü. ehk 7%. Arves- tades seejuures ka söödaks minevat kartulit, võib hinnata tänavust loomasöödasaaki umbes 8% suuremaks kui 1935. a. Kuna kore- ja toorsöödast seega jätkub, tuleb piimakarja valgutarvituse katteks muretseda jõusööta.